- 1. In dit is die ander een van die twee wat u gekap het? -- Ja, u Bdele.
- 3. So ver ek van die vorige gehoor kan onthou was daar geen sprake van ander persone wat jou aangeval het, daar was not daardie twee? -- Daardie twee ja, u dele, daar mag weer gewees het maar nie wat ek gesien het. Twee het omgespring sien. Vier het gehardloop en toe spring twee om.
- 4. Dink jy nio jy sou ander persone moet gesien het as hulle jou aangeval het nie? -- Ek meen so ja, die moontlik dat ek hulle moontlik kon gesien het, maar dit het als so gou gegaan 'n mens is nie altyd seker nie.
- 5. DEUR DIE HOF: Die persoon wat u nou eerste gesien het wat u aanval, kon u sien wat hy mee aanval? -- Edele wat ek definitief van seker was is die een wat my arm afgekap het. Dit was 'n byl. Die het ek gesien, so 'n kort wit byltjie, 'n nuwerige byltjie ek het gesien die vorm, als, hy het so geblink wat hy kap.
 - 6. Waarom so'u die een wat nou die arm afgekap het was hy nie die een wat u die eerste aangeval het nie? -- Dit moet hy wees ja, hy het vinnig gekap, baie vinnig gekap, ek kan nou nie meer onthou hoeveel houe hy na my gekap het nie, maar hy het vinnig na my toe gekap, met 'n blink voorwerp.
 - 7. U het ook van 'n mes gepraat? -- Het ek gepraat van 'n mes. Edele ek weet nou nie, ek kan nie seker so nie, maar hy het definitief wapens gehad want dit het alles geblink soos hy gekap het, jy weet.
 - 8. MRR. VAN RYNEV LD (Vervolg): Die plek waar u geval hot, u se dit was daar donker? -- Ja, u edele, dit was daar donker.
 - 9. DEUR DISHOF: Was dit in die straat of waar was dit? -- Dit was op die sypaadjie, by Vermeulen se huis, voor die deur.

- 1. Voor die Vermeulen's se huis? -- Ja, Edelagbare.
- 2. MNR. VAN RYN SVELD (Vervolg): In die straat ligte was aan die anderkant van die straat? -- Ja, u idele.
- 3. Sal u net op hierdie foto kyk, dit is gemerk hier B.18. nie waar nie? -- Ongeveer hierso, menner, net hier by die hekkie.
- 4. Voor die eerste huis aan die linkerkant van die foto? -Ja. kyk dit is Vermeulen se huis, hierso so omtrent.
- 5. Is dit daar? -- Ja.
- 6. Nou, as ek na die foto kyk, dan lyk dit asof die pael aan die anderkant van die straat een is wat nie 'n lig het nie, kyk not? -- Dit is donker daar, of die lig uit was weet ek nie, maar dit was definitief donker.
- 7. HARVERHOOR MNR. TRAUT : Goon wrae nio.

DANI L GERHARDUS PEROLD: Verklaar onder eed:

- VERHOOR DEUR MNR. TRAUT: Nou Mnr. Perold, ek wil nou die hele storie oorgaan met u nie, kan u net vir ons se : U is die eienaar van die eiendom by Loopstraat 4? -- Ja.
- 9. U is dan ook die eienaar van die aangrensende huis waar Mev. van Dyk bly? -- Ja.
- 10. Is dit 'n skakelhuis? -- Dit is 'n skakelhuis.
- ll. Nou, die aand met die onluste, u vrou het nou net getuig van 'n pistool, of rewolwer wat sy gebruik het daardie aand, kan u net vir die Hof so watter soort pistool dit is? -- Edelagbare ek kan nie so watter soort dis die gewone rewolwer. Hy vat ses patrone, die wat die rolletjie het.
- 12. Weet u watter grote kodols skiet hy? -- Ek dink Mnr. Vermeulen sal miskien weet wat die nommer van die -- maar hy het die rewolwer gehad. Hy het dit in sy besit gehad, miskien kan hulle sê die grote van die kodol.

- Le dink dit is in 303 patroon wat dit is, of 'n 203. Ek kan nie se u Edelagbare, die nommer van die patroon nie.
- 2. MRR. TRAUT (Vervolg): Het u dit aan Mnr. Vermeulen oorhandig daardie pistool? -- Aan Sersant Vermeulen. Sersant Vermeulen het dit vir my gebring, maar ek het dit oorhandig aan 'n ander Sersant van die Porel.
- 3. Het u vasgestel dat daar skade aangerig is aan u huis aan enige van die twee eiendomme? -- Ja, die assuransie het dit last regmaak. Dit was verassureer gewees.
- 4. Maar so not vir ons wat het dit u gekos, of wat het dit hulle gekos? -- Dit het vir hulle gekos R45.
- 5. Vir beide? -- Vir beide huise ja.
- 6. Kan u aan ons so wat was verkeerd? -- Die anderkanste huis was stukkend gewees.
- 7. Dit is nou Hnr. van Dyk se huis? -- Mnr. van Dyk se huis.
 'In venster, en daar was drie ruite uit stukkend, binne in die huis het hulle 'n deur stukkend gekap, nie so erg nie, maar hy was stukkend gekap dis al aan daardie kant. By my kant het hulle groot venster stukkend gegooi en my binnekanste kamer-venster was stukkend, en my voordour se venster was stukkend gegooi, en my kamervenster en kamerdeur het hulle flenters gekap.
- 8. Die meeste skade was aan u kant van die huis? -- Ja.
- Het u die pistool ter enige tyd in Sersant Vermeulen se besit gesien? -- Nee, hulle het vir my gesê die dag daarna Mnr. Botes het dit.
- 10. Het hy dit toe weer terug gebring? -- Hy het dit weer terug gebring.
- 11. Sersant Vermoulen het die pistool toe aan u terug gebring?-Terug gebring ja.
- 12. KRUISVERHOOR DEUR MNR. GIBSON: Goon vrae nie. HOF VERDAAG CM 4.15 N.M.

HOF HERVAT 30/4/63:

JACOBUS JOHANNES DE WET BASSON, beëdig verklaar:

- VERHOOR DEUR Mnr. STADLER: U is 'n speurder adjutant offisier, S.A. Polisie, gestasioneer te Kaapstad ?-- Korrek.
- 2. U was behulpsaam met die ondersoek van hierdie saak in Desember laasjaar ?-- Ja.
- 3. Op 21/1/63 het u 'n onderhoud gehad met Beskuldigde nr.
- 12, Culbert Mayongo nou voor die Hof? -- "Dit is te reg, by die speurderskantore te Paarl.
- 4. Was daar 'n tolk teenwoordig toe u hierdie onderhoud gehad het ?-- Bantoe spr. sers. Ludada het as tolk opgetree.
- 5. En was die betrokke Beskuldigde nugter en by sy volle verstand ?-- Hy was.
- 6. Het u hom enige waarskuwing gegee voor die onderhoud ?-Ek het hom die gewone waarskuwing gegee, dat hy nie verplig
 is om enigiets te sê nie, en dat ek sekere vrae aan hom gaan
 stel aangaande sy bewegings op die nag van 21-22/11/62.
- 7. Het hy vrywillig 'n verklaring gemaak ?-- Hy het.
- 8. Dit is aan u getolk ?-- Korrek, deur spr. sersant Ludada.
- 9. Het u hom gesê dat u 'n polisiebeampte is ?-- Ek het.
- 10. Kan u dan net aan die Hof sê wat die Beskuldigde aan u gesê het ?-- Hy het gesê dat hy 'n plek sal uitwys in Daljosaphat waar hy die nag van 21-22/11/62 geslaap het. Hy het ontken dat hy enigiets te doen gehad het met die onluste waarvan
 ek hom ondervra het. Bantoe spr. sersant Ludada en myself het
 hom toe na Daljosaphat geneem na die persele van die Sagte-vrugte
 Raad, naby Daljosaphat spoorwegstasie.
- 11. Hoekom het u hom daarheen ?-- Hy het ons soontoe geneem. Hy het ons geneem na twee Bantoekamers aanmekaar gebou 'n end van die hoofgebou af. Daar het hy twee kamers aan ons uitgewys asook twee Bantoe mans, bewoners van die kamers. Hy het gesê dat hy aangeklop het en vir slaapplek gevra het, en dat hy daar geslaap het. Beide die Bantoe bewoners van die kamers

het ontken dat hy ooit daar geslaap het of selfs dat hy ooit daar vir slaapplek gevra het.

- 1. Mr. VAN RYNEVELD ADDRESSES COURT:
- 2. BY THE COURT: I think that we decided yesterday that

 this evidence will only be evidence -- not of what was said -but of the reaction.
 - 3. VERHOOR DEUR Mnr, STADLER VERV.: Wat was die reaksie van die Beskuldigde op hierdie ontkennings ?-- Hy het na 'n rukkie gesê dat hy het by 'n ander plek geslaap.
 - 4. Kan u miskien die name gee van die twee Bantoes wat hy vir u gegee het ?-- Ek het die aantekeninge in my sakboekie die dag van die voorval gemaak. Die een se name is Douglas Jakope en die ander is Anderson Ntumtsha. Hy het toe gesê hy het by 'n ander plek geslaap en het gewys na 'n fabriek van Cape Wrappers Ltd. Die fabriek is ongeveer 100 treë vanaf die Bantoekamers wat hy in die eersteplek uitgewys het. Hy hat gesê dat 'n persoon daar werk by wie hy geslaap het. Hy konnie sy naam noem nie maar hy kon hom uitwys. Ek het hom na die fabriek geneem en binne in die fabriek het hy die Bantoe-werknemers deurgekyk en toe/Bantoeman uitgewys as die persoon by wie hy sou geslaap het. Deur middel van die tolk het ak toe die Bantoeman gevra of hy die Beskuldigde nr. 12 ken. Beskuldigde was teenwoordig gewees. Ons was toe buitekant die fabriek; ons het eers uitgegaan tot by die ingang van die fabriek en toe het die Bantoeman gesê hy ken nie vir Beskuldigde nie.
 - 5. Wat was Beskuldigde nr. 12 se reaksie daarop gewees ?-Hy het niks gesê sover ek kan onthou nie; hy het ook niks
 gedoen nie, maar ek het toe van my kant af vir die Bantoeman
 weer gevra, en hom gesê: "Die man beweer dat hy die sekere nag
 by jou geslaap het," toe het hy so 'n rukkie stilgestaan en
 gesê: "Ja, die man het daar geslaap."
 - 6. Ek wil not die een punt duidelik kry. Die eerste uitneming

na die eerste twee persone by Daljosaphat, is hulle deur die Beskuldigde werklik uitgewys aan u ?-- Ja. .

- Dit was voor daar enige gesprekke was van die kant van die twee Bantoemans ?-- Ja.
- (Geen verdere vrae nie)
- 2. KRUISVERHOUR DEUR Mnr. GIBSON: U het verskeie verklarings
 gneem in verband met hierdie ondersoek ?-- Dit is reg.
- 3. Gedurende watter tydstip ?-- Vanaf 22/11:162 tot die 29ste Januarie 1963.
- 4. Het u hierdie verklarings aan spr. sersant Vermeulen oorgehandig ?-- Nee, ek het dit aan Lt. Potgieter oorhandig. Hulle
 was in die kantore van die speurders te Pêrel gehoul na my
 wete. Al die oorspronklike verklarings wat geneem was het ek
 in my besit gehad en toe ek weggaan het ek dit aan lt. Potgieter oorhandig.
- 5. Watter datum ?-- 29/1/63, of die 28ste. Ek weet die 29ste was ek terug in my kantoor in die Kaap. Ek kannie presies die datum onthou nie.
- 6. Het u 'n verklaring geneem van Makhaphela ?-- Szandisele Makhaphela, ja,
- 7. Die getuie Ndala ?-- Ek het 'n aanvullende verklaring van Ndala geneem.
- 8. Kan u die datums vasstel -- eers die verklaring van Makhaphela ?-- Dit was 3/1/62 (getuie verwys na sakboek.) Vir Jackson Ndala, het ek die aanvullende verklaring op 14/1/63 geneem.
- 9. Hoekom praat u van 'n aanvullende verklaring? Is dit die tweede verklaring wat u van hom geneem het ?-- Dit is in die sin aanvullend dat die getuie Jackson het gesê dat hy het 'n vorige verklaring gemaak, daarin is sekere foute begaan en hy wil graag die foute regstel, en dit is toe op skrif gestel, die verklaring wat hy toe weer gemaak het.
- 10. Dit is nie in die teenwoordigheid van spr. sersant Vermeulen nie ?-- Nee, hy was gladnie daar gewees nie. Hy was

vir 'n geruime tyd nie in die Kaap gewees; hy was op verlof en die verklaring is geneem voor hy teruggekom het.

- 1. En die verklaring van Makhaphela ?-- Ek het net die een verklaring van Makhaphela geneem.
- 3. Was daar 'n vroeëre verklaring gewees ?-- Ek is nie seker nie maar ek dink op Worcester was daar een of ander onderhoud met Makhaphela gewees. Ek het hom van Worcester af laat oorbring na sekere inligting wat ek gekry het. As gevolg daarvan het ek die verklaring geneem.
- 4. Het u hom gevra of hy bereid is om getuienis in een of ander saak af te lê? -- Ek het dit nie pertinent aan hom gestel, of hy bereid is om getuienis af te lê nie. Ek het hom net gevraof hy bereid is om 'n verklaring te maak. Die vraag van getuienis het ek nie met hom bespreek nie, of hy bereid sal wees om 'n getuie te wees; dit is heeltemal buite my perke.
- 5. En Ndala ?-- Dieselfde.
- 6. Die verklarings wat u geneem het, het u ooit daaromtrent met sers. Vermeulen, die verklarings of die hele saak ?-- Ons het die saak bespreek, en toe ek weggegaan het het ek ook vir hom gesê wat ek reken nog gedoen moet word, en die mense wat nog gesoek word. Ek kannie presies onthou of ek spesifieke verklarings met hom bespreek het nie.
- 7. U het nie die spesifieke verklarings van Beskuldigdes met hom bespreek ?-- Nee.
- 8. DEUR DIE HOF: Kan u onthou ?-- Nee. Ek glo nie ek het met hom bespreek nie want op daardie stadium het ons gladnie geweet wie gaan Beskuldigdes wees nie. Hulli het reeds agterna besluit, na ek weg is.
- 9. Hosveel is daardie tyd aangehou, omtrent ?-- Dit was 380 min of meer, as ek reg onthou.
- 10, KRUISVERHOOR DEUR Mar. GIBSON VERV .: Weet u van die

fotos wat aan die getuies getoon was ?-- Ja.

- 1. Hoe het u daarmee te werk gegaan ?-- Die fotos was in 'n bundel verbind en dit is genommerd, en die persone wat verklarings afgelê het is gevra of hulle van die voorste tot die laaste van die fotos sal deurkyk en besondere persone daar sal uitwys na gelang van die vrae wat gestel is aan die getuie, of watter persone dit verwag was hulle sal kan uitwys. In die algemer was dit gestel: "Kyk die persone deur in die fotos."

 2. En as hy sê: "Ja, ek ken daardie man." ?-- Dan vra ons:
- 3. Hoe het jy die name vasgestel ?-- Ons het die name gehad.
- 4. Waar is die name ?-- Up die agterkant van die fotos.

"Wat weet jy van die man af, of wat is die posisie."

- 5. Kon die getuies dit maklik kon gesien het ?-- As hulle daarna gekyk het. ja.
- 6. Dis heelmoontlik dat hulle wel gekyk het ?-- Dit is heel-temal moontlik.

(Geen verdere vrae nie)

- 7. KRUISVERHOOR DEUR Mar. VAN RYNEVELD: Wat betref die eerste plek wat Beskuldigde nr. 12 uitgewys het, het hy die deur uitgewys? -- Die gebou -- daar is twee kamers wat een gebou is. Die een deur is aan die eenkant en die ander deur is aan die teenoorgestelde kant. Dis twee aparte kamers aanmekaar.
- 8. Het hy na 'n deur gewys waarop hy geklop het ?-- Ja, hy het die deur gewys aan die voorkant en ook 'n deur aan die agterkant.
- 9. Het jy toe geklop en mense uitgekom ?-- Nee, die mense was buitekant.
- 10. Het hulle toe na julle toe gekom ?-- Hulle het daar by die kamers gestaan.
- 11. Julle het toe na hulle gegaan en met hulle gepraat ?--Ja.
- 12. DEUR DIE HOF: Toe die Beskuldigde op die deur klop kon hy die mense gesien het ?-- Nee, hy het net geklop; hy was nog

- 657 - BASSON

buite. Toe ons aankom het daar twee Bantoes gestaan en hy het gesê dit is die twee Bantoes wat hy by was, eers die een en toe die ander een.

- 1. KRUISVERHOOR DEUR Mnr. VAN RYNEVELD: Het hy nie eers die deur waarop hy geklop het uitgewys ?-- Ek kannie dit presies onthou nie; hy het die deur uitgewys maar terselfdertyd het hy ook die persone uitgewys.
- 2. Was dit naby die daur ?-- Hulle het naby die kamers gestaan, ek sou sê 'n kwessie van 15 of 20 treë van die kamers.
- 3. Hulle v y klaarblyklik die twee Bantoes wat daar gebly het ?-- Hulle het so gesê; toe hulle daar staan en die Beskuldigde hulle uitgewys het het hulle gesê hul bly in daardie kamers.
- 4. Is dit moontlik dat die Beskuldigde hul uitgewys het nie as mense wat hy ken maar as die mense wat daar bly ?-- Nee, hy het gesê dis die mense waar hy geslaap het.
- 5. Is jy seker daarvan? Is dit nie so dat hy gesê het: Dit is die plek waar hulle gaan slaap het, of wou slaap het, of aan die deur geklop het ?-- Hy het gesê: "Ek het hier aange-klop en hier het ek geslaap."
- 6. Kan u Kosa praat ?-- Nee.
- 7. Sodat alles vertolk was tussen julle ?-- Ja.
- 8. Besk. nr. 12 sal sê dat hulle wel op daardie deur geklop het maar op die aand van die 21ste nie daardie mense gesien het nie ?-- Nee, hy het dit nie aan my gesê nie.
- 9. In elk geval julle was toe na die plek naby, Cape Wrappers ?-- Dit is reg.
- Attwell 10. Hy het die persoon/Mnyani uitgewys ?-- Dit is reg.
- 11. Het jy Beskuldigde gevra wat die naam van die pernoon is ?-- Hy het geen naam aan my genoem nie. Hy het gesê hy sal die man uitwys.
- 12. Het jy vir hom gevra of die man ken, die naam van die

man ?-- Nee. Ek het hom nie spesifiek gevra wat die man se naam is nie; hy het gesê hy sal die man uitwys. Hy het definitief geen naam aan my genoem.

- 1. DEUR DIE HOF: Ek het verstaan jou getuienis dat hy gesê het hy konnie sy naam noem nie, maar hy kan hom uitwys ?-- Ja, ek is nie seker op daardie punt nie, of ek hom gevra het vir die naam, maar hy het defintief nie 'n naam aan my genoem nie.
- 2. KRUISVERHOOR DEUR Mnr. VAN RYNEVELD: U sal erken dat hierdie klein puntjies baie belangrik is, of hy sy naam geken het of nie ?-- Wel, hy het nie 'n naam aan my verstrek nie.
- 3. Dit is nie dieselfde getuienis as die getuienis wat jy voorheen gegee het, "kon nie sy naam noem nie." ?-- Dit is wat gebeur het, hy het nie 'n naam aan my genoem nie. Soos ek sê, ek is nie baie seker op daardie punt, of sk hom spesifiek gevra het vir die naam. Ek kan dit nie onthou nie.
- 4. Toe die man Mnyani nou uitkom het hulle beide buitekant gestaan, en jy het Mnyani gevra of hy hierdie man ken ?-- Ja.
- 5. Wat het hy daarop geantwoord ?-- Hy het eers gesê hy ken hom nie.

tussen
6. Gladnie ?-- Ek het hom ondervra van die kennis wat/hulle
bestaan. Ek het hom vrae gestel wat die Beskuldigde beweer
gebeur het.

- 7. Jy het hom eers gevra of hy hom ken. Het jy eers vir sy naam gevra ?-- Ek het hom gevra of hy hierdie persoon ken en die getuie, aan die Beskuldigde gewys. Ek het geen naam genoem nie.
- 8. En hy het gesê hy ken hom nie ?-- Dit is reg.
- 9. Hulle bly in dieselfde kamer Mnyani en Beskuldigde nr 12. ?-- Dit is wat gebeur het. Die man het gesê: "Ek ken nie die man nie." So was dit aan my vertolk.
- 10. Kan jy verhidelik hoe dit gebeur het? Volgens jou mening, was daardie man bang?-- Al wat ek kan sê is dat die man, na my mening, het geskri.

my mening.

- 1. Het jy toe vir hom gesê: "Hierman beweer dat julle twee saam daardie aand geslaap het" ? -- Ek het, en daarop het hy ontkennend geantwoord dat die man wel daar geslaap het.
- 2. Is dit nie 'n feit dat Myongo gebooi was ?-- Hy was.
- 3. Was u in uniform ? -- Ek besit nie 'n uniform nie.
- 4. En Ludada ?-- Hy ook nie, hy was in privaatdrag.
- 5. DEUR DIE HOF: In elk geval, jy het die persoon gesê julle is polisiebeamptes ?-- Ja.
- 6. KRUISVERHOOR DEUR Mar. VAN RYNEVELD: Wat betref die eerste voorval, die huis waarnatoe julle eers gegaan het, daar is punte waarvan jy nie heeltemal seker is nie. Is daar nie 'n klein foutjie in jou getuienis wat betref daardie voorval. Al wat Beskuldigde nr. 12 wel uitgewys het was daardie deur ?-Nee, hy het die twee persone uitgewys en ook albei die kamers.
- 7. Het Ludada eers gepraat met die mense en gevra of hulle daar bly ?-- Ek weet nie wat hy gevra het nie; dit was Xosa.
- 8. Was dit voor Beskuldigde die twee uitgewys het dat hy gepraat het ?-- : Nee.
- 9. Hierdie twee het buitekant gestaan; julle kom nader en Ludada het seker iets vir hulle gesê voor hulle met jou gepraat het en voor jy na die huis gegaan het ?-- Die twee Bantoes het buite die kamers gestaan en toe on uit die motor uitklim het Beskuldigde nr. 12 gesê: "Daardie on en daardie man," en hy het hulle uitgewys. Andersins ons het nie met die mense gepraat nie.
- 10. Hy kon die gebou uitgewys hat ?-- Ja, die het hy uitgewys. Hy het vir ons gesê waar om te ry en waar ons moet stilhou.
- ll. Dit is taamlik lank gewees wat dit gebeur het; kon daar nie 'n fout gekom het dat hy net die deur uitgewys het, maar nie die persone nie ?-- Nee, hy het hulle definitief uitgewys.
- 12. U het seker baie soortgelyke gevalle ondersoek sedert daardie tyd ?-- Ja.

- W
- Jy het notas geneem vanwat daardie dag gebeur het ?-- Wel, die name van mense is daar neergeskryf.
- 2. In die boek ?-- Ja, ek het net nota gemaak dat ek onderhoud met hulle gehad het.
- 3. En dit is alles wat jy het om jou geheue te verfris ?--Ja.
- 4. Dit is drie maande gelede wat hierdie voorval gebeur het ?-- Ja.
- 5. DEUR DIE HOF: Die eerste twee Bantoes wat hy uitgewys het, hulle name is neergeskrywe ?-- Ek het aantekening in my sakboek gemaak, dat ek 'n onderhoud met hulle gehad het.
- 6. KRUISVERHOOR DEUR Mnr. VAN RYNEVELD VERV.: Wat betref die algemene ondersoek het u gesê dat u baie verklarings geneem het ?-- Ja, ek het baie verklarings geneem.
- 7. Waar is hulle gehou ?-- Ek het hulle gehou totaat ek terug Kaap-toe gegaan het.
- 8 In die blou boek ?-- Dit was in boekvorm verbind en dan was ander in 'n gewone rekord omslag met rooilint verbind. Die blouboek was vol, daar konnie meer verklarings bygesit word nie, en toe is die gewone omslag gebruik vir die ander verklarings.
- 9. Hulle was altyd saamgehou ?-- Dit was in my persoonlike bewaring.
- 10. Nadat u die ondersoek van die saak oorhandig het, het u gesê dat u die verklarings aan lt. Potgieter gegee het ?--Ja.
- 11. Sersant Vermeulen het dan die saak oorgeneem ?-- Ja, hy het agtergebly hierso om aan te gaan met die ondersoek.
- 12. Was julle vir 'n tydjie saam in die ondersoek ?-- Hy het aan die begin gewerk, vir 'n week of twee.
- 13. Net voor jy weggegaan was julle vir 'n kort tyd weer mekaar ?-- Ja.
- 14. Waarom is die verklarings aanlt. Potgieter oorhandig en nie aan sersant Vermeulen ?-- Lt. Potgieter was offisier in

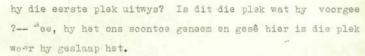
bevel van die hele ondersoek. Hy het die dokumente gesorteer en nagesien.

- Het sers. Vermeulen ook verklarings geneem voor jy weggegaan het ?

 — Ja.
- 2. En hy het seker geweet dat al die verklarings aan lt. Potgieter oorhandig was ?-- Ja, hy het geweet.
- 3. 'n Mens sou so dink, as twee mense op dieselfde ondersoek besig is, hulle sal elk van die verklarings weet ?-- Sers. Vermeulen was vir weg op verlof en hy konnie geweet het wat in die tussentyd gebeur het, watter verklarings geneem is nie.
- 4. Maar nadat hy teruggekom het ?-- Ja.
- 5. Dit was op daardietydstip wat die verklarings aan lt. Potgieter oorhandig is ?-- Ja.
- 6. En van sy verklarings is ook aan lt. Potgieter gegee ?-Ja, hy geweet van die verklarings wat daar is. Hy het in
 elk geval geweet van die verklarings wat in my besit was.
 Ek het al die oorspronklike verklarings, ons het afskrifte
 van die verklarings gemaak maar al die oorspronklike verklarings het ek persoonlik gehou.
- Was daar verklarings van die Beskuldigdes onder daardie verklarings ?-- Ja.
- 8. Kan jy onthou wat betref daardie verklarings van die Beskuldigdes, het u en sers. Vermeulen ook oor daardie verklarings gegaan, in daardie tydperk voor jy weggegaan het ?-- Ons het geen spesifieke verklarings gespreek rim. In die loop van die ondersoek sal daar natuurlik oor verklarings gespraat gewees het, maar ons het geen spesifieke verklarings bespreek nie.
- 9. Kan jy onthou of julle twee na die verklarings geky het gedurende daardie paar dae voordat jy weggegaan het en na sers. Vermeulen teruggekom het ?-- Nee, die verklarings was toe in my besit gewees. Op daardie tydstip het hy definitief

nie toegang tot die verklarings gehad nie.

- 1. DEUR DIE HOF: Ek het verstaan u sê op daardie stadium het u nognie geweet wie gaan getuies wees en wie nie ?-- Dit is heeltemal reg.
- 2. VERHOOR DEUR Mnr. STADLER: Om terug te kom na die fotouitkenning; toe die getuies fotos gewys is, kan u sê of hulle
 die name van die fotos sien voor hulle die fotos sien ?-- Nee,
 hy kyk deur die fotos, en die fotos is so gelê dat hy sien
 eers die foto en dan blaai hy om en sien hy die volgende foto.
 (Getuie beduie.)
- 3. U het nou gesê voor sers. Vermeulen weg is, in die begin van die ondersoek van hierdie saak, het u saam gewerk ?-- Ja.
- 4. Het u tesame die onderhoude gehou of apart ?-- Nee, hy het heeltemal op sy eie gegaan, hy was nooit saam met my nie.
- 5. In verband met die uitneem van Beskuldigde nr. 12, die gebou wat uitgewys is, weet u of daar by die agterste deur 'n slaapkamer is ?-- Ek het nie in die kamers ingegaan nie; ek kannie sê hoe dit lyk.
- 6. DEUR Mnr. GROENEWALD: Toe julle in die kar gery het, watter plek het jy ingeneem in die motorkar op pad na die gebou waar hy die kamer moet uitwys ?-- Ek het agter by die Beskuldigde in die motor gesit.
- 7. Wat was die opdrag aan Beskuldigde, wat was die doel; wat moes hy uitwys of wat moet hy doen?— Die Beskuldigde het die aantuiging gemaakdat hy die sekere aand by 'n sekere plek geslaap het en hy moes die plek en persone uitwys.
- 8. Toe julle aankom watter indruk het jy gekry? Was hy getroud met die plek daar, die omgewing? -- Dit het so voorgekom.
- 9. Het julle reguit daarheen gery ?-- Ja.
- 10. DEUR DIE HOF: Het Beskuldigde gesê waar hy werk ?-- Ja, hy het gesê, maar ek kannie onthou nie.
- 11. Mnr. GROENEWALD: Het dit enige twyfel by u gelaat toe

- 1. Hoe vergelyk die plek wat hy tweede uitgewys het met die plek wat hy eerste uitgewys het ?-- Die eerste plek is twee kamers wat aanmekaar gebou is, en die ander is 'n groot fabriek.
- 2. ADEUR DIE HOF: Waar is die kamers ?-- Dit is 'n ruskamer in die agterplaas van die fabriek, agter die ringmuur. Daar is 'n froot ringmuur van omtrent 7 of 8 voet.
- 3. Dis nie 'n woonplek nie ?-- Nee, dis 'n ruskamer.
- 4. Mnr. GROZNEWALD: Is dit bedoel vir werknemers uitsluitlik of weet u nie ?-- Nee, volgens die bestuur daar is dit 'n ruskamer vir die Bantoewerknemers.
- 5. DEUR Mnr. van RYNEVELD: U het gesê daar is 'n omheining om die fabriek; is dit in baie plekke oop ?-- Ek het nie die fabriek geinspekteer nie. Die Beskuldigde het vir my 'n hek gewys waar hy sou oorgeklim het om by die ruskamer te kom. HOF VERDAAG:

HCF HERVAT 11.15 vm.

JACOBUS JOHANNES DE WET BASSON, nog onder eed:

- 6. KRUISVERHOOR DEUR Mnr. VAN RYNEVELD: Het u gehoor van 'n persoon Mbatana en ook ene Ncube in verband met die optog in die Pêrel ?-- Ja, onder ander name; dit is spreekname waarby hulle bekend is, maar hulle regte name is anderste.
- 7. Jy weet van die persone waarna veryws word ?-- Ja.
- 8. Is die persone daardie aand geskiet ?-- Ja.
- 9. Het jy gesien ?-- "ee, dit is aan my gesê, ek het die lyke gesien, na die optog.
- 10. Het jy van Koboka gehoor ?-- Ja,
- ll. Is hy ook dood ?-- Ek weet nie; ek het die naam gehoor maar ek kannie sê of hy van die oorledenes is nie. Hy is

ook met 'n ander naam bekend. Dis net die byname wat ek later gehoor het.

- 1. West jy wat sy regte naam is ?-- Nee, ek kannie nou sê nie.
- 2. En die ander twee, Mbatana en Ncube ?-- Die een is Sigweba en die ander Boyangana. Hulle is B.1 en B.5 in die album.
- 3. Het u die lys van persone voor u (Bewys. 0) ?-- Ja.
- 4. Is dit die persone wat aangehou was in verland met die ondersoek van die saak ?-- Ja, waarvan fotos geneem is, insluitende die oorledenes.
- 5. In verband met die twee persone waarna verwys word,
 Mbatana en Ncube, is hulle fotos onder daardie fotos ?-- Ja,
 dit is B.l en B.5.
- 6. Hulle is albei dood ?-- Ja.
- 7. Ek verstaan dat u jy vir Koboka gesoek het maar nog nie gekry het nie ?-- Die naam Koboka was genoem maar ek onthou nou nie in verband waarmee hy in die tronk aangehou was.
 Ek het rekords daarvan maar ek kan nie nou onthou nie.
- 8. En Fenela Matacinca ?-- Ja, ek ken daardie persoon. Voor die onluste en tye van die onluste was hy inhegtenis gewees.
- 9. Was sekere persone net voor die Woensdagaand gearresteer ?-- Ja, na my wete weet ek dat die man Fenela Matacinca inhegtenis was; ek het hom na die gevangennis toe geneem.
- 10. Ascok ander beweerde leiers van Poqo in die Pŝrel, is hulle saam met Fenela gearresteer ?-- Nee, ek kannie sê of hulle leiers was of nie, maar daar was ander Bantoes aangehou. In vorband met die andere kan ek nie sê dat enige van hulle saam met Matacinca saamgehou was; ek weet net van een, en dit was 'n jeugdigde gewees.
- 11. <u>DEUR DIE HOF:</u> Noube is B.5 ?-- Die byname het ek op ander fotos neergeskryf, maar ek dink dit is hy hier.
- 12. HERVERHOOR DEURMnr. STADLER: Weet u cf daar die oggend

van die 22ste, of die nag van die 21ste, gedurende die onluste, 'n persoon met 'n witpak aan doodgevind is ?-- Ja, 'n Bantoe. 1. Weet u waar ?-- Dit is om en by die Bergrivier, in die omgewing van Bredastraat.

2. Is dit die persoon op foto B.5 ?-- Ja, John Nkyana.

DEUR DIE STAATSAANKLAER: In oorleg met die Verdediging wil die Staat nou twee verklarings inhandig. Die een is die dokde tersverslag aangaan die ondersoek op mev.F.C. Perold wat hier reeds getuig het; dis 'n oorspronklike verklaring.

DEUR Mnr. GIBSON: Ons het geen beswaar nie.

DEUR Mnr. VAN RYNEVELD: Ons het geen beswaar nie. (Ingehandig as Bewys. BB.)

DEUR DIE STAATSAANKLAER: Daar is ook 'n beëdigde verklaring deur ene mnr. J.P. Mokke, die persoon is op die oomblik baie ernstig siek. Die Verdediging het toegestem dat ons die verklaring kan inhandig.

DEUR Mnr. GIBSON: Ons het geen beswaar nie.

DEUR Mnr. VAN RYNEVELD: Ons het geen beswaar nie.

DEUR DIE STAATSAANKLAER: Ek sal die verklaring uitlees en inhandig. (Bewys. "CC").

John Pieter Mocke, witman, 65 jaar oud, verklaar:

Ek woon te Loopstraat nr. 9, Paarl. Dit is net myself en my vrou wat die huis bewoon. Op 21/11/62 ongeveer 9.30 p.m. het my vrou en ek gaan slaap. Die voordeur van die huis was gesluit en op die veiligheidsketting geplaas. Ongeveer 4.30 vm. op 22/11/62 het ek 'n gekap gehoor en daarna het 'n vrou aanhoudend gegil en vir hulp geroep. Ek het by die slaapkamer se venster uitgekyk en gesien dat Bantoemans by mev. Vermeulen se huis is. Hulle was besig om ruite in die vensters stukkend te kap. Die Bantoes het vanaf Loopstraat se rigting langs mev. Vermeulen se huis na die agterkant toe beweeg. Die

vrou het toe alreeds vir hulp geskreeu. Ek het besef dat daar moeilikheid is en het dadelik my rewolwer gaan laai. Ek het ook die deur op die veiligheidsketting geplaas sodat dit 'n endjie oopgestaan het. Ek het die skietery gehoor by mev. Vermeulen se huis. Ook by mnr. tu Toit en mnr. Heckman se huis. Verskeie Batoes het vanaf die bokant van Loopstraat af gehardloop voor my deur met die straat verby. Hulle het almal donker klere aangehad buiten een van hulle wat 'n wit oorpak aangehad het. Hierdie Bantoe met die wit oorpak het naby my voorste hekke in die straat geval. Ek het ook toe 'n skoot op hom gevuur met 'n .22 pistool wat ek by my gehad het. Die Bantoe het weer opgesukkel en met moeite verder af probeer hardloop met Loopstraat af. Ek sal nie weer hierdie Bantoe se gesig ken as ek hom weer te sien kry nie. Hy was die enigste Bantoe wat 'n wit oorpak aangehad het wat ek gesien het. Ek is die eienaar van 'n .22 pistool en is i n besit van lisensie nr. 843024 uitgereik te Paarl op 16/8/1960. Niemand is by my huis beseer nie en geen skade was aan my eiendom veroorsaak nie." Dit is deur mnr. Mocke geteken en be"dig deur sersant Vermeulen.

JOHANNES ALBERTUS POOL, beëdig verklaar:

- 1. VERHOUR DEUR Mnr. STADLER: U is 'n speurder sersant, S.A. Polisie, gestasioneer te Paarl ?-- Dis reg.
- 2. Op die 22ste November 1962 ongaveer 9 vm. het u Besk.
- nr. 20, Madikane, gearresteer ?-- Dit is reg.
- 3. Waar het u hom gearresteer ?-- 28 Proksehuise, Suide Pêrel.
- 4. Kan u presies vir die Hof beskryf wat daar gebeur het ?-Ja, ek het inligting gukry dat daar drie Bantoemans onder
 verdagte omstandighede aangekom het en ons het soontoe gegaan,
 ek en ander lede van die mag. Ek het party lede agter om die

huis gestuur en ek het voor ingegaan. Ek het een Bantoeman in die huis gevind wat net besig was om deur die venster te spring. Die ander twee het reeds deur die venster gespring, waarvan Beskuldigde nr. 20 een was: en hulle is deur die ander lede wat agter om die huis gegaan het gearresteer. Ek het dit gesien.

- 1. Weet u waar die volgende plekke geleë is met betekking tot mekaar: Mbekweni-lokasie, die firma Master Treads, en hierdie plek wat u nou van praat. Beck se huise?-- Ja.
- 2. Kan u aan die Hof så hoever Beck se huis weg is van die firma Master Treads ?-- Dit is presies vyfmyl by die kortste pad.
- 3. Is dit op pad vanaf Mbekweni na Master Treads ?-- Nee.
 Master Treads is op pad Mbwkeni-lokasie af na Beck se huise.
 Master Treads is tussen die twee.
- 4. DEUR DIE HOF: Hoever is Master Treads vanaf Mbekweni ?—
 Ek sal sê maklik vyfmyl. Ek het dit ongelukkig nie afgemeet nie.
- 5. VERHOOR DEUR Mnr. STADLER VERV.: Dan is Beck se huise ongeveer tienmyl vanaf Mbekweni af ?-- Dit is reg. (Geen verdere vrae nie)

GEEN KRUISVERHOOR NIE.

- 6. DEUR DIE HOF: Wat is Beck se huise presies ?-- Dit is huise wat bewoon word deur nie-blankes, Bantoes en kleurlinge gemeng.
- 7. Waaruit bestaan dit nou ?-- Die betrokke huis het net twee vertrekke, een waar jy ingaan en dat net 'n afkorting en nog 'n vertrek.
- 8. Waar is die venster ?-- In die agterkant.
- . Wie het u na die agterkant gestuur ?-- Bantoe spr. konstabel Mehlomakula, en die ander een kan ek nie onthou nie.
- 10. Kan u vir die Hof beskryf hoe Beskuldigde nr, 20 aangetrek was ?-- Hy het 'n blou oorpak aangehad.

- 1. Kan jy iets anders onthou ?-- Ek dink hy het ook 'n baadnie aangehad maar ek is nie 100% seker nie.
- 2. <u>DEUR Mnr. VAN RYNEVELD</u>: Die blou oorpak, is dit dieselfde soort oorpak wat hulle in die Pêrel gebruik ?-- Min of meer.
- 3. <u>DEUR Mnr. GROENEWALD:</u> Is die Beck se huise privaateiendom ?— Dit is, ja, sover my kennis strek.
- 4. Kan u sê of dit bedoel is vir sekere persone, werknemers of so ?-- Nee, dit is nie vir werknemers bedoelnie; dit is privaatmense wat daar woon.

ERASMUS PETRUS NORTJE, beëdig verklaar:

- 5. <u>VERHOOR DEUR STAATSAANKLAZR:</u> U is 'n speurder sersant, S.A. Polisie, verbonde aan die veiligheidsafdeling en gestasioneer te Stellenbosch?-- Dis korrek.
- 6. Op 22/11/62 engeveer 2.40 nm. het u gegaan na die firma Master Treads, Paarl ?-- Dis reg.
- 7. Wat het u daar gedoen ?-- Ek het die Beskuldigde Damane, (nr. 21) daar aangetref. As gevolg wan inligting wat ek op die terrein daar ontvang het, het ek na die agterplaas gegaan en daar het ek 'n blou oorpak gevind. Hierdie oorpak het uitgespan op 'n grasplek daar gelê en die indruk wat ek gekry het dat dit uitgewas was en daar gelaat was om droog te word. Ek het dit in bewaring geneem. Die Beskuldigde het 'n ander oorpak, soortgelyk aan die vorige, aangehad. Hy was besig met sy werk met my aankoms daar; ek het hom na die polisie kantoor in die Paarl geneem. Met ons aankoms daar het ek die aard asook die êrte van die saak aan die Beskuldigde verduidelik, en nadat ek hom gewaarsku het volgens regtersreels het ek sekere vrae aan hom gestel.
- 8. In watter taal ?-- Die Beskuldigde is Afrikaans goed magtig en ek het Afrikaans met hom gepraat. Ek het die Beskuldigde se persoon noukeurig deursoek. Hy het 'n paar skoene

aangehad wat nog nat was. Met verdere ondersoek het de gevind dat daar nog baie sand in die skoene was.

- 1. Watse soort sand ?-- Die sand is soortgelyk aan die wat 'n mens gewoonlik in die rivierbed kry, dryfsand. Ek het van die sand in bewaring geneem en dit is nou voor die Hof, en ek sal dit nou inhandig, (Bewys. 33.) Toe ek vir sersant Bouwer iets gesê het in verband met die nat skoene en die sand het hy uit eie beweing verduidelik dat hy die vorige aand omstreeks 6 nm. van ander mense gevlug het en deur die rivier gehardloop het en daar het sy skoene nat geword en sand daarin gekry.
- 2. Kan u onthou of die Beskuldigde enige ander kledingstukke aangehad het toe u hom by Master Treads gekry het?— Ja, hy het ook 'n vaal flenniebroek aangehad. Aan beide die pype van daardie broek was daar skeurplekke, wat vir my vars voorgekom het. Ek het die broekpype afgeknip met 'n sker en dit is ook besigbaar vir die Hof.(Ingehandig Bewys. 34.) Dit is in dieoorspronklike toestand soos dit gevind is.
- 3. Weet u of Beskuldigde 'n baadjie aangehad het ?-- Hy het 'n swartbaadjie aangehad het, ek onthou dit, maar dit was nie in bewaring geneem nie.
- 4. Het die Beskuldigde enige verduideliking gegee hoekom daardie oorpak daar 1ê?-- Ja, die Beskuldigde het verduidelik dat sy oorpak vuil was en toe het hy besluit om dit uit te was daardie oggend -- die oggend van die onluste In die oorpak wat hy aangehad het het hy gesê hy van ene Lennox geleen het solank syne nog droog word. Die Beskuldigde, op die bewering wat hy gemaak het dat ander mense hom gejaag het het ook gesê dat een van die wat hom agtervolg het hom agter die rug met 'n klip gegooi het. Ek het hom gevra of hy enige van hulle se name kan noem. Hy was nie instaat om dit te doen nie. Hy het bygevoeg dat hy hulle kan uitwys indien hy hulle weer mag sien. Ek het sy liggaam noukeurig onder-

soek en kon geen beserings vind nie, nie op die plek waar hy beweer die klip hom getref het nie, en ook nie ander dele van hom nie. Hy het ten strengste ontken dat hy vroeëre daardie nag aan die onluste deelgeneem het en hy beweer dat hy daardie nag nie in sy kamer geslaap het nie maar wel in 'n plantasie naby mnr. Ferreira se winkel.

- 1. Kyk na die oorpakke daar en sê of dit die oorpakke is waarop u beslag gelê het ?-- Ja, die een is die wat ek op beslag geneem het wat daar in die son gelê het met rooi letters op, Master Treads, en die ander is die wat hy beweer hy van Lennox geleen het. Dit het ook rooiletters op. (Bewys. 35, altwee.) Ek het Beskuldigde toe gearresteer en aangehou vir verdere ondersoek.
- 1. KRUISVERHOOR DEUR Mnr. VAN RYNEVELD: Kon daardie sand (Bewys. 33) van enige rivierbed gekry geword het ?-- Ja.
- 2. Ook van enige voetpad langs die rivier ?-- Ja.
- 3. Feitlik van enige plek hoegenaamd waar daar die sand is waar 'n man gestap het?-- Ja, daardie sand is betreklik skoon, en dit is oorwendig iets wat jy sal kry by 'n rivierbed.
- 4. Hy het gesê dat hy wel riviersand in sy skoene gekry het toe hy van die mense gevlug is ?-- Ja.
- 5. <u>DEUR DIE HOF</u> Wat het hy gesê ?-- Hy het gesê hy het deur die rivier gehardloop.
- 6. KRUISVERHOOR DEUR Mnr. VAN RYNEVELD: Kyk na die skeurplekke in die broekpype; lyk dit vir jou na varskeure ?-- Ja, dit lyk so vir my.
- 7. Nog vandag ?-- Ja, vandag ook.
- 8. DEUR DIE HOF: Hierdie skeure is op 'n plek wat reeds voorheen heelgemaak is ?-- Dit is so, langsaan die plek eintlik. Nadat die pype afgesny is, is dit natuurlik nie verder gebruik of hanteer en gevolglik lyk dit vandag ook vars soos

dit daardie dag gelyk het.

- 1. In dit is now ten minste viermaande sedert hulle in jou besit gekom het ?-- Ja, en hulle sal seker oor 'n paar maande nog so lyk omdat hulle is nie gebruik nie. Die weefseltjies is nog heeltemal vars afgebreek.
- 2. Kan jy werklik sê hulle is vars skeurplekke L-- Jal dis duidelik . As hierdie broek nou b.v. gewas was, sou dit heeltemal anders toon, hierdie plekke wat vandag so vars lyk.
- 3. Ek sê nie as dit gewas is nie, maar as dit gebruik is ?-Ja, selfs dan ook.
- 4. Het u enigiets verder aan daardie broekpype gemerk ?-Behalwe dat hulle droog was, verder niks nie. Hulle was nie
 nat.nie.
- 5. Dis net die skoene wat nat is ?-- Ja, net die skoene.
- 6. Ek stel dit aan u dat die skeurplekke reeds oud was op 22/11/62 ?-- Ek twyfel dit want dit het vars geskeer voorgekom.
- 7. DEUR DIE HOF: Het u die Beskuldigde vir 'n verduideliking daaroor gevra ?-- Nee, behalwe dat hy verduidelik het dat hulle lankal so geskeer is; ek het hom nie verder uitgevra nie. (Geen herverhoor nie)
- 8. Mnr. LOUW: Was die broek van die Beskuldigde onder sy oorpak ?-- Ja.
- 9. En het hy dit so stukkend gedra ?-- Ja.

ANDERSON NTUNTSHA, beëdig verklaar:

- 10. <u>VERHOOR DEUR Mnr. STADLER:</u> U werk by die Sagte Vrugteraad, Daljosaphat ?-- Ja.
- 11. Jy het gedurende November verlede jaar ook op die persele geslaap ?-- Ja.
- 12. Hoe lyk die plek waar jy geslaap het ?-- Dis 'n gebou binne in die persele.

NORTJE

- 1. Hoeveel kamers is daar ?-- Twee.
- 2. Het iemand anders ook daardie tyd daar geslaap ?-- Ja.
- 3. Wie is hy ?-- Douglas.
- 4. West jy van die nag wat daar moeilikheid in die Pêrel plaasgevind het, toe Bantoes hier ingeloop het ?-- Nee.
- 5. Het jy daarvan gehoor ?-- Ek het die volgende dag gehoor.
- 6. Kan jy onthou of die nag voor jy gehoor het, of daardie nag enigiemand by jou slaapplek kom vra het by jou ?-- Niemand het by my slaapplek gekry nie.
- 7. Was jy daardie nag in jou kamer ?-- Ja.
- 8. Kan jy onthou of daar lank na die dag speurders en polisiemanne na jou toe gekom het met 'n man wat sou beweer het dat hy by jou geslaap het ?-- Ek onthou dit.
- 9. Wat het jy vir hom gesê ?-- Ek het die speurder gesê dat die oggend toe ek opstaan het ek gesien dat daar twee persone buitekant langs die persele sit.
- 10. Hierdie persele waar jy geslaap het, is dit toegekamp -is daar 'n hek ?-- Hulle is eintlik in die persele van die
 ander firma. Daar is 'n draadheining tussen die twee firmas.
- ll. En julle persele, is daar 'n hek daar ?-- Daar is 'n hek maar die hek bly oop; hy word nie toegemaak nie.
- 12. Ken jy die persoon wat die speurders na jou toe gebring het ?-- Ek ken hom; ek het hom by die voetbalgronde gesien.
- 13. Kyk hier en sien of hy in die Hof is ?-- Ja, daar is hy. (Wys uit Beskuldigde nr. 12).
- 14. Die dag toe die speurder Beskuldigde 12 daar aangebring het by jou slaapplek, waar was jy gewees toe hulle daar kom?— Toe ek terugkom van die latrine af toe staan die speurders alreeds met die Beskuldigde asook die man wat saam met my in die kamers bly, buitekant die deur.
- 15. Wie het eerste gepraat ?-- Die speurder.
- 16. Die twee mans wat jy/gepraat het, die oggend na die onluste was dit binne die persele langsaan, of langsaan die

hek ?-- Buitekant die heining van die ander firma.

- 1. Is daar 'n hek in die heining daar ?-- Ja.
- 2. Was die hek oop of toe daardie tyd ?-- Die hek was toe.
- 3. Hoe hoog is diehek ?-- (Getuie wys omtrent vyf voet.)
- 4. Die man wat jy vir die oggend buitskant die hek gesien het, een van die manne, is hy die man wat jy nou hier uitgewys het, nr. 12 ?-- Ja.
- 5. Weet jy wie die ander man is ?-- Die ander man ken ek nog beter as ek nr. 12 ken.
- 6. Wat is sy naam ? -- Mnyani.
- 7. KRUISVERHOOR DEUR Mnr. VAN RYNEVELD: When the detective brought this person that you have pointed out to your house, you said that you were at the lavatory at first ?— Yes.
- 8. You saw them when you came back from the lavatory ?-- Yes.
- 9. You didn't see them before you went to the lavatory ?--No.
- 10. The car had not even come to stand in front of your place when you went to the hwatory ?-- No.
- 11. When you came back you found them already talking to Douglas ?-- Yes.
- 12. Did just you and Douglas live in that house ?-- Yes.
- 13. There was no-one else apart from the people who came with the detective who was talking to Douglas when you joined them ?-- There was nobody talking to Douglas.
- 14. You said that you know Mnyani better than you know this person you pointed out in Jourt ?-- Yes .
- 15. Do you know Mnyani quite well ?-- I have known him for a long time in Paarl.
- 16. Does he work just next door to you at Cape Wrappers ?--
- 17. He is the sort of person who might easily come and knock at your door at night if he wanted somewhere to sleep ?-- Yes.

 18. Do you sleep fairly soundly ?-- I wake up quickly, but

that night I had been drinking.

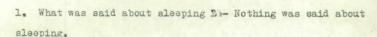
- 1. So if people came and knocked at your door you might not have woken up that night ?--. Yes.
- (No further questions)
- 2. HERVERHOOR DEUR Mnr. STADLER: Is daar iemand anders saam met jou in die kamer die nag wat die deur kon oopgemaak het as mense daar kom slaap het ?-- My vrou was saam met my in die kamer en die deur was nie oopgemaak nie.
- 3. DEUR DIE HOF: Kan jy onthou watter tyd dit min of meer was die oggend na die voorval in die dorp dat jy die twee persone buite die hek gesien het ?-- Dit was nog nie heeltemal lig nie.
- 4. Wat het die persone daar gemaak ?-- Ek het nie met hulle gepraat nie. Hulle het maar net daar gesit.
- 5. Teen die draad ?-- Nee, nie teen die draad nie, langs die draad.

DOUGLAS JAKOPE, beëdig verklaar:

- 6. VERHOOR DEUR Mnr. STADLER: Jy bly en werk by Sagte Vrugteraad, Taljosaphat ?-- Dit is reg.
- 7. Is dit reg, is daar twee kamers waarvan jy een bewoon ?-Ja, myne is na die hek se kant toe:
- 8. Wie slaap in die ander kamer ?-- Die laaste getuie.
- 9. Het jy al gehoor van die moeilikheid die nag in die Paarl ?-- Ja.
- 10. Wanneer het jy vir die eerste keer daarvan gehoor ?-Omtrent 8 uur die volgende oggend het 'n kleurling daar gekom met druiwe,
- 11. Was jy die nag van die moeilikheid in jou kamer ?-- Ja.
- 12. Het enigiemand daardie nag vir jou kom opklop en vir slaapplek gevra ?-- Nee.
- 13. Na hierdie dag, die begin van hierdie jaar, het daar 'n

speurder na jou toe gekom met 'n ander man en jou gevra of die man by jou die nag van diemoeilikheid geslaap het ?-- Ja.

- 1. Wat het jy toe gesê ?-- Ek het gesê nee, niemand het by my deur kom klop nie en die persoon ken ek gladnie.
- 2. Kyk deur hierdie mense en sien of jy die man ken wat saam met die speurder gekom het ?-- Dit is die eerste keer wat ek hom gesien het daardie dag; ek is nie seker nie. (Getuie wys uit Beskuldigde nr. 4.)
- 3. In elk geval die persoon het jy nooit vantevore gesien nie ?-- Nee, nooit van vore nie,
- 4. (Beskuldigde nr. 12 staan op). Het hierdie persoon al ooit by jou geslaap ?-- Nee.
- 5. Al ooit by jou kom klop en vir slaapplek gevra ?-- Nee, ek ken hom gladnie.
- 6. KRUISVERHOOR DEUR Mnr. VAN RYNEVELD: You don't know that man (No. 12) do you ?-- No.
- 7. If he came and said he asked you if he could sleep there you would be angry, you would be indignant ?-- I have got a dog there, he would not have come.
- 8. When the detective asked you if this person had asked you if this person had asked if he could sleep there, you said no, it was ridiculous ?-- If he said to the detective that I had given him place to sleep he is telling lies.
- 9. Yes, I agree, and that is what they asked you, if he had asked you for sleeping place ?-- The detectives asked me whether this man cameto my house, and I said no."
- 10. What the detectives further asked you was whether this person had asked you whether he could sleep there ?-- They did not say that. The detective asked me whether I knew this man and I said "no, I don't know him."
- 11. Is that all you were asked ?— He was asked whether he knew me and he said no, he did not know me.

- 2. Nothing ?-- The detective did say: "Did this man come here and ask you for place to sleep" amd I said "No, I don't know him."
- 3. They wanted to know whether this person slept with you ?--
- 4. They didn't ask you whether perhaps someone might have knocked and you didn't hear it ?-- I was asked whether someone knocked at my door and I said "No."
- 5. Anderson says he had a little drink that night ?-- I was outside, I didn't hear him say so.
- 6. Weren't you sitting in Court ? -- No, I was outside there.
- 7. I just want to put it to you that Anderson said that on that particular night he had a little to drink ?-- I know nothing about that.
- 8. I am not suggesting that there is something wrong with having a drink ?-- I don't know, I was in my house.
- 9. When Anderson has something to drink doesn't he offer you some ?-- No, we don't drink together. Him and his wife have their drink.s
- 10. But do you remember whether you had something to drink that night ?-- At five o'clock I was down at the beerhall and I had some kaffir beer and I came home to my room.
- 11. If you have something to drink do you sleep soundly ?-I sleep soundly, but I have a dog.
- 12. BY THE COURT: Where does the dog sleep ?-- In front of the door.
- 13. Does this dog bark ?-- Yes, it is my employer's dog.
- 14. CROSS-EXAMINATION BY Mr. VAN RYNEVELD CONTD.: Do you know Mynani ?-- I don 't know him.
- 15. He is the person who works at Cape Wrappers ?-- Anderson

knows him; I don't know him.

- 1. If he wanted a place to sleep he would go to Anderson's door, not your door ?-- He would go to him because they know one another.
- 2. Do you remember when the detectives brought a person to your place you weren't quite certain which person ?—— I do remember that.
- 3. Anderson has said that when they arrived there he had gone to the lavatory and the detective spoke to you first ?-- That is correct.
- 4. Were you standing alone in front of the house when they arrived ?-- I walked out alone and went up to the car.
- 5. Were you inside when the car drew up ?-- I was inside.
- 6. Did you see it through the window when it stopped ?-- No, the door was open and I saw it pass through the gate.
- 7. Did it stop in front of the door ?-- Yes.
- 8. Did they come and knock on the door or did you go out ?—
 They
 / got out of the car and I walked up to them.
- J. So they must have seen you come out of your house ?-- Yes.
 They saw me come out of the door.
- 10. Were they already walking towards the door ?- No, they were opening the door for this man to get out.
- 11. How far was the car from the door ?-- (Witness indicates distance of about 8 paces.)
- 12. HERVERHOOR DEUR Mnr. STADLER: Jy het gesê jou kamer kyk uit na die hek toe ?-- Ja.
- 13. Is jou kamerdeur nader aan diehek as Anderson s'n ?-- My deur is die naaste aan die hek.
- 14. Waar hou jy jou hond ?-- Net voor die deur; daar 18 hy op 'n mat.
- 15. Wat doen die hond as daar vreemde mense kom ?-- Hy blaf en dan gaan ek uit.
- 16. Het hy daardie nag geblaf ?-- Nee.
- 17. Het jy gesien dat die mense sien jou uitkom by die deur; dink jy dit net of het sy so gesien ?-- Ek weet nie of hulle my gesien het. Toe ek uitkom is hulle besig om die deur oop te maak.

Met Hervatting om 2 nm.

JOHANNES ANDRE S V. N EEDEN verklaar onder eed.

- 1. VERHOOR DEUR MNR. STADLER: Mnr. van Eeden, u is in diens van die Munisipaliteit van die Paarl, nie waar nie ? —
 Dit is reg.
- 2. Wat se werk doen u ? -- Ek is 'n "linesman electrician".
- 3. Herstel u ook van die lamppale langs die straat ? -- Dit is reg.
- 4. Nou het u in verlede jaar gewerk te Mbequeni-lokasie?
 -- Ja.
- 5. Kan u die Hof se of u in November gedurende die tyd van die onluste hier toe daar gewerk het? -- Nie gedurende November nie.
- 6. Wanneer het jy voor November daar gewerk? -- Nee, net na die onluste. Voor die begin van November was daardie ligte omgeruil deur iemand anders, en na die onluste, op die 19de Desember, is ek vir die eerste keer weer na die lokasie toe.
- 7. Dit was die eerste keer dat iemand uitgestuur is na die lokasie? -- Ja, toe ons daardie skerms gaan omsit en ook die lampies gaan omruil.
- 9. Maar daar was ? -- Daar was 'n paar. Ek sousê ± 25%.
- 10. Het nog gebrand ? -- Het nog gebrand.
- 11. KRUISVERHOOR DEUR MNR. GIBSON: Mnr. van Eeden,
 gedurende Novembermaand was daar draadskerms om die ligte?
 --- Nee.
- 12. Glad nie ? -- Glad geen draadskerms nie.
- 13. Was dit in getuienis deur een konstabel Stander gese dat dit besonder donker was in die lokasie in Novembermaand.

is dit reg ? -- Ek sal gladnie kan sê nie want ek was nie in Novembermaand in die lokasie gewees nie.

1. Dit was taamlik donker in die lokasie, was sy woorde en hy het nog getuig, daar was geen enkele straatlig wat nog in die lokasie gebrand het nie, dit was die vraag en die antwoord is, daar was party in die lokasie, maar dit is maar baie min. Na u ondervinding is dit korrek?

-- Heeltemal reg, soos ek dit in Desember gekry het.

KRUISVERHOOR DEUR MNR. V.N RYNEVELD: Geen vrae nie.

HENDRIK DOLELA verklaar onder eed.

- 2. <u>VERHOOR DEUR MNR. ST. DLER</u>: Hendrik, jy bly te Largabuya nr. 150, **P**earl. ? -- Ja.
- 3. Now west jy wanneer die moeilikheid hier in die Paarl was? Ek het dit die volgende oggend gehoor by die werk.
- 4. Daardie nag voor die oggend toe jy daarvan gehoor het, het jy daardie nag by jou huis geslaap ? -- Ja.
- 5. Ken jy 'n man met die naam Funani ? -- Nee.
- 6. Het daar enige vreemde mense die nag van die onluste by jou huis geslaap ? -- Niemand het in my huis daardie aand geslaap nie.
- 7. <u>DEUR DIE HOF</u>: Niemand ? -- Niemand nie. Ek, my vrou en kinders.
- 8. DEUR MNR. ST.DLER (verv.) Ek vra of enige vreemdeling?
- 9. Kan jy onthou lank na die onluste, dit was in Maartmand gewees, toe het speurder Vermeulen, nou hier in die Hof, die nag 'n persoon na jou toe gebring en gevra of die man/by jou geslaap het? -- Ja, ek onthou, toe sê ek nee, ek is lie persoon gladnie, en hy het ook nie in my huis geslaap nie.

MNR. STADLER vra nr. 17 om op te staan.

- 1. S ien jy daardie man, het hy enige tyd van die onluste by jou geslaap ? -- Nee, hy het nie in my huis geslaap nie.
- 2. CROSS-EXAMINED BY MR. GIBSON: Is this the man that the detectives brought to you? -- Yes.
- 3. Where do you work ? -- Rembrandt.
- 4. Doesn't this man work at Rembrandt too ? -- I don't know whether he works there.
- 5. You don't know. I put it to you that you know him perfectly well? -- I don't know him.
- 6. You don't know the people who work at Rembrandt?
 -- There are a lot of people working at Rembrandt and
 I don't know them all.
- 7. Do you know nearly all ? --- The group that works with me I know.
- 8. What particular work do you do ? -- I am in the store and the lorries.
- 9. Are you frightened of the police ? -- Yes, because they are my seniors.
- 10. Yes, I am sure you are frightened of the police.

 Weren't you frightened when Sgt. Vermeulen came to you that day with somebody? -- I was afraid because they were police.
- 11. I want to put it to you that you were frightened of something else, you were frightened that you might be associated with the night of the riots? -- No.
- 12. You are not afraid of being associated with the riots ? -- I wouldn't be associated with it if I didn't know anything about it.
- 13. I want to put it to you quite clearly that you are not telling the truth here because, when the sergeant brought this man to you, you felt it better to deny your

knowledge of him, to exculpate yourself? -- I say the same to-day as I said that day.

- 1. Yes, but 2 want you to tell the truth ? -- I won't tell a lie that is the truth.
- 2. Where do you come from. ? -- From Cala.
- 3. That is in the Transkei, is it ? -- Yes.
- 4. Where does this man come from ? I don't know where he comes from.
- 5. Have you ever met him on any other occasion ? -I have never seen him before. I saw him for the firstime when the police brought him there.
- 6. Have you ever seen him since ? -- No.
- 7. Doesn't it seem strange to you that a man you have never seen before should suggest that you were the man at whose house he slept? -- He, let us speak the truth, never slept at my house.
- 8. Do you sell kaffir beer ? -- I don't sell liquor.
- 9. You never sold liquor illegally ? -- No.
- 10. It is not for that reason then that you are afraid of the police ? -- I don't sell liquor.
- 11. Do you give it away ? -- I don't ven make liquor.
- 12. Does your wife make it by any chance ? -- No.
- 13. Do you know Funani ?-- No.
- 14. You know nothing about Funani at all ? -- Ng I don't know him.
- 15. Have you seen this Funani at all to-day? I don't know him.
- 16. Where were you before you gave evidence in this case ? -- At work, at Rembrandt.
- 17. When were you first here to-day ? -- I have just arrived now with the police.

- 1. Did anyone come with you? -- No, only the police nobody else.
- 2. You didn't talk to anybody outside ? -- No, I was sitting alone on the verandah.
- 3. You saw no other African there ? -- No, I was sitting alone.
- 4. Nobody introduced himself to you as Funani ? -- No.
- 5. Do you know why you were coming to give evidence ?-I don't know, the detectives fetched me.
- 6. Did the detectives tell you what they wanted you to do ?
 -- No, they did not. They just told me to get into the van.
- 7. They ordered you to get into the van ? -- Yes, they told me to get in and I got in.
- 8. And they said nothing about a court case ? -- No.
- 9. Did you ever get a paper served on you, a paper saying that you must come and give evidence? -- No.
- 10. So you had no idea at all until lunch time to-day that you were going to give evidence ? -- No.
- 11. Did you ask your boss's permission to go ? -- My boss told me that I was wanted here.
- 12. Wanted where ? -- I was called to the office.
- 13. Yes, did. . ur boss tell you for what purposes you were called ? -- He told me to sit down and wait, the police were coming to fetch me.
- 14. To do what ? -- He did not tell me.
- 15. Now when the sergeant brought the man who just stood up a moment ago (No. 17) to you, did he say to you something about "tete kaka"?
- BY THE COL :: Who said this to whom, Mr. Gibson ?
- 16. BY MR. GIBSON (Cont.) Could I put it this way, does he recall any use of these words "tete kaka" on that day ?---

-

Yes. I said so. I said he was talking "kaka".

683.

- 1. You said that, did the sergeant not suggest to you that you should say so first ? -- No, I said this to my employers at work.
- 2. To your employers, and not to the sergeant at all ?-No, I didn't say it to the sergeant.
- 3. You did not say it to the Bantu sergeant Ludada ? ---
- 4. You never made use of those words at all that day ?-- There was one policeman present when I said those words.
- 5. Where was that ? -- He was standing in the office when
- 6. This is your employer's office? -- The Manager's office, he says the "big boss".
- 7. The sergeant spoke to you with Ludada, where did that interview take place, with Ludada and this man (No. 17) ?--I was fetched and I met them in the street.
- 8. At the car ? -- Yes.
- 9. I want to know, did you use these words "tete kaka" at all at the car. I did mention that word at the car, I said it that he was talking "kaka".
- 10. At both the motor-car and inside the office ? -- Yes.
- 11. BY THE COURT: Where ? -- At the care BY MR. GIBSON (Cont.)
- 12. Now, who was present in the office ?
- there then ? -- It was the police sergeant, the nation detective sergeant Ludada, myself and this man.
- 14. And the man they brought to you? -- Yes.
- 15. BY MR. GIBSON (Cont.): And in the office, who were present there? There were four from my office, all Europeans in the office, and the European Policeman.
- 16. Which one ? -- (Kitness points to Sgt. Vermeulen).

- 1. Sergeant Vermeulen. ? -- He was in the office and myself.
- 2. Who else was in the office ?-- There was nobody else in the office.
- 5. There was nobody else in the office, so why did you make use of these words? -- Because I was accused by a person by saying that he slept in my house and he did not sleep in my house.
- 4. So you were asked this before this man was brought to you, that is No. 17? -- It was said before I had seen him.
- 5. Now how long was thatinterview before the occasion when you saw him at the car ?-- About an half an hour.
- 6. Now, if in the office you had already told the sergeant that this man would be talking nonsense if he said that he had slept with you that night, that is so, isn't it? -- I wasn't actually talking to the sergeant, I was talking to my employers.
- 7. In the sergeant's presence ? Yes.
- 9. What did you find at the car? -- There was a native policeman there and two people with him.
- 10. Two Africans ? -- Yes.
- ll. Then did the sergeant say to you "tell this man he is talking nonsense" as he had already been told. ?

 BY THE COURT: When was he told that, Mr. Gibson.

BY MR. GIBSON: I am putting it to him.

BY THE COURT: But when was he told that to say to this man that he is talking nonsense. You put the question to him "when did the sergeant tell you to tell this man he is talking nonsense as you have already been told". That was your question.

(Question read back to Court).

BY MR. GIBSON: It may have been put badly M'Lord, in which case, I apologize.

BY THE COURT: Then ask him as to what he said. He never said that the sergeant told him to say this.

- 1. BY MR. GIBSON (Cont.): Now, then did the sergeant say to you "tell this man he is talking nonsense"? -- No, the sergeant did not say so, I said so.
- 2. Did the sergeant refer at all to the conversation that had taken place up in the room above, or in the office ?-When we got to the car, the sergeant opened the door and he said to me "here is the man who said he slept in your house."
 That is all the sergeant said to me.
- 5. BY THE COURT: What did he say? -- So I said, "No, sir this man doesn't know what he is talking about, he did not sleep in my house.
- 4.BY MR. GIBSON (Cont.) Did you make use of the specific words that I mentioned a moment ago "tete kaka". ? -- I said it to this man, I said, "you" (I pointed at him) "you are talking "kaka"".
 - 5. Was that the whole of the conversation ? -- That was all I said there.
 - 6. Then, did you go back into your office ? and to your work ? -- Yes.
 - 7. BY THE COURT: Now this man, whom you saw at the car, did you know him ? -- I did not know him, M'Lord.
 - 8. Had you ever seen him before ? -- Never.
 - 9. BY MR. GIBSON (Cont.) Do you know anything about the despatch department of Rembrandt? -- It is a distance away from where we are.

 - 11. Do you come into contact regularly with the members of

the despatch department ? -- We don't come into contact with them.

CO UNSEL .. DORESSES THE COURT.

- 1.BY MR. GIBSON (Cont.) Do you say he used to visit you reuglarly at Wellington location when you were there? -- \$\frac{1}{2}\$ e (No. 17) has never been to my house.
 - 2. Did you live in Wellington location ? -- I have never lived in Wellington location. I live at Langabuya.
 - 3. Have you ever lived at Klippiesdal ? -- Many years ago.
 - 4. How long ago ? -- Three years ago.
 - 5. The accused will say that he used to visit you at Klippies-dal? -- That is not so.
 - 6. BY THE COURT: Where is Klippiesdal ? -- It is near the abattoirs, here in Paarl.
 - 7. Here in Paarl ? .. t de Villiers' cottages.
 - 8. HERVERHOOR DEUR MAR. ST.DLER: Sô my, hoe het jy gevoel daaroor toe hier nou 'n man na jou toe kom, en sô hy het by jou geslaap en jy sô hy het nie daar geslaap nie ? -- Ek was verbaas.
 - 9. Hoekom het jy die woorde gebruik "tete kaka"? -- Ek was kwaad dat die man sê dat hy in my huis geslaap het.
 - 10. DEUR DIE HOF: Hoeveel kinders het jy ? -- Vyf, edelagbare.
 - ll. Is dit not hy, sy vrou en die vyf kinders wat daar woon ?
 -- Ja, edelagbare.
 - 12. En hoe groot is jou huis ? -- Twee slaapkamers.
 - 13. En ? -- Daar is ook 'n voorhuis en 'n "kitchen", nie 'n kombuis nie.
 - 14. Drie kamers dan ? Ja, daar is maar eintlik twee kamers maar ek het die een self in twee gedeel.
 - 15. So, daar is maar twee kamers in die huis ? -- Ja, edelagbare.

- 1. DEUR MNR. GROENEMALD: Die nag van die onluste, kan jy onthou hoe julie geslaap het, waar julie geslaap het? --- Ek en my vrou en drie kinders het in die een kamer geslaap en die ander twee kinders was in die ander kamer.
- 2. Het julle beddens, of is dit op die grond ? -- Op beddens.

DUGMORE FUNANI verklaar onder eed.

- 1. VERHOOR DEUR MNR. ST.DLER: Dugmore, jy werk by die Berg River Textiles permanent ? J_a .
- Nou waar het jy gebly in Novembermaand verlede jaar ?-- In
 Mbequeni-lokasie.
- 3. West jy watter aand die optog hier na die Paarl toe was, die onluste? -- Ek weet dit was op 'n woensdag.
- 4. Kan jy onthou of jy daardie Woensdag gewerk het ? -- Ja.
- 5. Nou van wanneer tot wanneer het jy gewerk ? -- Ek het die Dinsdagaand 10 uur het ek werk toe gegaan en ek is 6 uur die oggend, is ek uit die werk uit.
- 6. En die woensdagaand ? -- Die nag van die onluste. Ek het daardie aand, Woensdag, 10 uur werk toe gegaan en 6 uur het ek van die werk afgekom in die oggend.
- 7. Jy was die nag gladnie by jou kamer in Mbequeni C2 gewees nie ? -- Nee ek was nie daar nie.
- 9. Ken jy 'n persoon Alfred Mbolomba ? -- Goed.
- 10. Sion jy hom hier ? -- Hy is die vyfde van agter nr. 17.
- 11. Het jy vir Alfred die Woensdagaand voor jy werk toe is, gesien ? -- Ja, ek het hom agtergelaat in my huis toe ek loop.
- 12. Hoe laat is jy van jou huis weg, weet jy ? -- Ek dink

att was omtrent half tien.

- Wanneer het jy die volgende ogged weer by jou huis gekom ?
 Die son was al u op, omtrent 7 uur.
- 2. Het jy toe vir Alfred gesien daar by die huis? Toe ek daar kom is hy al werk toe, toe is hy nie daar nie.
- 3. West jy by wie alfred gebly het ? Hy het by my in die huis gebly.
- 4. CROSS-EXAMINED BY MR. GIBSON: I understood you to say that Alfred, that is accused No. 17, lived with you in the same house? -- Yes.
- 5. Is that now C2 Mbequeni ?- Yes.
- 6. How long has he been living with you ? I think it is about three weeks.
- 7. About three weeks before the November incidents ? -- Yes.
- 8. Had you been living together all that time ? -- Yes.
- 9. Who else lived in the room with you ?-- Makwetkweta Golagola.
- 10. DEUR DIE HOF: Is dit een persoon, ? -- Ja, dit is die naam en die van.
- 11. Wie het nog daar gewoon ? -- Madola het ook daar gebly.

 Daar was ander maar hulle was Transkei toe, edelagbare.
- 12. BY MR. GIBSON: were you ever moved from that number to D Block before the incident ? -- No, we were actually moved from A Block to C Black.
- 13. What was your address in .. Block before you moved to C Block ?-- 45.
- 14. And you were moved to C2 ? -- Yes.
- 15. When was that move ? -- We hadn't been in C. Block very long. It was during November.
- 16. In the 4 Block place that you lived, did the accused No.
- 17, also live with you in the same room ? -- Yes.
- 17. How long have you been living together altogether, in the same rooms ? -- Three weeks we have lived together, the two of

us.

- 1. Did you join the accused or did the accused join you three weeks before? --- He came into my house. I fetched him into my house.
- 2. From where ? -- From B57.
- 3. I am now in a position to put to you what No. 17 will say. No. 17, that's the man we are talking about, moved from B37 to D55 just before the riots? --- Does he then say that he did not stay with me?
- 4. He does. He says he lives in D55 and that he has never been in C Block ? -- His belongings are still in my room in C2.
- 5. His Belongings ? -- Some of his belongings.
- 6. He knows you of course. He will say that he knows you. -well
 Do you know him/? -- I know him.
- 7. BY THE COURT: What are these belongings that are still in his room now? -- There is a shirt of his, there is a cupboard and his plates and cups.
- 8. BY MR. GIBSON (Cont.) Are you still then living in C2 ?No, not to-day.
- 9. Where are you living now ? I am now in Langabuya.
- 10. When did you move from C2 ? -- In December.
- 11. Did you go to Langabuya then ? Yes.
- 12. To which number ? -- 97.
- 13. Have you been there ever since ? -- Yes.
- 14. Do you know that man over there with the blue overall? --(the Court calls the man forward) I know him by sight. I
 know him to be Dolela
- 15. How do you know his name is Dolela ? -- I heard the name when he was fetched by the detectives at work.
- 16. Tell me the circumstances in which you heard this name ?
- -- The people call him by Dolela at Langabuya.
- 17. When was that ? -- Several times he says any time.

- M
- 1. When did you first get to know him ? -- In 1960.
- 2. And you have known him since 1960 ? -- Yes.
- 3. And he has known you since 1960, has he? -- Idon't know.
- 4. BY THE COURT: have you over spoken to him? -- Never spoken to him.
- 5. BY MR. GIBSON (Gont.): Where did you hear the name shouted out at work, as I understood you to say ? -- At Berg River Textiles.
- 6. Were you both working at Berg River Textiles ? -- I was at Berg River Textiles and he worked at Rembrandt.
- 7. So, how cii you hear the name being shouted out ? —

 I meant ..lfred, not that man in the overall and I also heard
 from 4lfred that was his name.
- 8. You heard from Alfred that the witnesses' name there, was Dolela ? -- Yes.
- 9. I see, but you were saying, as I re-call, you heard the name Dolela shouted out at work ? -- I heard the detectives talking to Alfred No. 17 and they mentioned that man's name Dolela.
- 10. Didn't I Understand you to say you heard it at work, I may be wrong, but that is my recollection ? -- He heard it at his work when the detectives were speaking to Alfred.
- 11. I see, at your work, at Berg River Textiles.? -- Yes.
- 12. Now I have got it. Then the detectives came there with Alfred and interviewed you there ? -- Yes.
- 13. Was Dolela present ?-- He was not present.
- 14. How did you know that that name Dolela attached to the person who is presently here in the blue overall? --I know now since he has been pointed out to me, that it is him.
- 15. Is that now the first time that you know his name is Dolela ? -- Yes.

- *
- 1. You told met you heard it in Langabuya, didn't you ?

691.

- -- Yes, I heard the name but I didn't know who it was.
- 2. You didn't know who Dolela was, at the location ? --
- 3. Is to-day then the very first time that you associate
 the name Dolela with that man who is standing in the well of
 the court? -- Yes, I heard the name but I didn't know
 who he was.
- 4. Do you know where he works ? He works at Rembrandt.
- 5. How do you know ? -- I have seen him coming from work, from Rembrandt.
- 6. You have seen him coming from Rembrandt to where ? -Going home.
- 7. Did you talk to him on such occasions ? -- No.
- 8. When were you first asked to give evidence? -- I heard at 9 o'clock this morning, for the first time. There was a phone call he said.
- 9. Was that the first you ever heard that you were going to give evidence in this case ? -- Yes.
- 10. Or any other case concerning Pogo ? -- Yes.
- 12. That was more than a month ago, you say? -- He said a month before last.
- 13. That is February ? -- I don't know the date.
- 14. Was that the fery first statement you made to the police? -- Yes.
- 15. How did the police first put to you whether you knew
 Alfred or not end what his movements had been on the night

of the riots? -- The detectives asked me where I worked.

1. When was that ? -- It is these past months, I don't

know what month.it was.

- 2. They asked you where you worked ? -- Yes, and I told them I worked at Textiles. Then they asked "do you know Alfred Moolomba"? I said yes. I was then shown a photo and they said "point him out", which I did. They then said "what relation is Moolomba to you"? No, I said, he was a friend of mine. How long have you people been living together as friends? I said six years. Do you know that he has been arrested? My reply was then on Friday morning I heard that he had been arrested, after the Paarl riots. Where was he when this happened in Paarl?
- 2. Now, this conversation went along these lines, were you frightened during this conversation? I was not afraid.
- 3. Were you not afraid that you might also be in trouble for the riots ? -- No, I wasn't.
- 4. Not at all, although you knew lots of people had been arrested? -- I would not be afraid of anything I did not do.
- 5. Were you actually on shift on the night of the riots in question, or were you sleeping at the factory which? --I was relieving another man.
- 6. Actually working ? -- Yes.
- 7. Now, that is not your normal shift ? It is my shift.
- 8. Do you always then relieve people when you go on shift ?
- -- No, but we change shifts.
- 9. Had you then changed the shift for this particular night?
 No, we changed for the week.
- 10. What do you mean then by the fact that you were relieving somebldy.? -- I say that because it was actually his shift.
- 11. But it was your shift as well ? -- It was actually his

week but I took the week over.

- 1 BY THE COURT: You said that some of Alfred's belongings were left behind in your room ? -- Yes. M'Lord.
- 2. What was this cupboard ? -- It is a wooden cupboard made out of plank M'Lord.
- 3. What was it used for ? -- That's where we put our dishes and cups and pots.
- 4. These plates and cups that were left behind, are those the only ones that Alfred had? There was a blarket also left there, M'Lord. But these have now been taken by other people.
- 5. Tell him to describe to us what was left behind in C2?

 --- A pair of trousers, a jacket, overall, one pair of boots.

 I am not sure if it was three blankets and then the plates,
 dishes, cups and a suitcase. I don't know what was in the
 suitcase.
- 6. Was that all the stuff ? -- Most of these goods were taken by people who live at his home town, Lady Frere.
- 7. And when last did he see all this stuff? -- Some of those goods are still now in the house, M'Lord.
- 8. This is not at C2.? -- No.
- 9. Let me put it to you this way, all these things he has described here now, were they all at C2 immediately after the riots? -- It was in January when the stuff was removed.
- 10. Let us put it to him in this way, he told the court that he came back from work on Thursday morning after the riots at about 7 o'clock, where all the things that he has mentioned here then in the room in C2? -- Yes
- Did he see accused No. 17 again after that, at any time ?I never saw him again.
- 12. Until when ? -- The day he was brought to work by the detectives and now again.

ELLIOT M.BUBEL. verklaar onder eed.

- 1. VERHOOR DEUR MNR. ST.T'FR: Elliot, jy woon by Wellington-lokasie 173 ? -- Ja.
- 2. Jy werk by Frotex, Wellington. ? -- Ja.
- 3. Wie bly saam met jou in hierdie huis in Wellington-Lokasie ?
- -- Johnson bly saam met my.
- 4. Bly dear enige man met die naam van Mqwati by jou ? --Nee. Daar is nog 'n Joseph wat by my bly.
- 5. Wie is baas van die huis ? -- Ek is baas.
- 6. Het jy gehoor van die Paarl onluste ? -- Ja.
- 7. Kan y onthou of jy daardie nag van die onluste, of jy by jou huis geslaap het ? -- Ja.
- 8. Hoe groot is die huis van jou ? -- Drie kamers.
- 9. Kan jy onthou die 18de Maart van hierdie jaar? Het die Speurder (Vermeulen) nou voor die hof 'n man na jou toe gebring en jou gevra of die man by jou geslaap het die nag van die onluste? -- Ja.
- 10. Die man wat na jou toe gebring is, het jy hom al vantevore gesien ? -- Ek ken hom nie en ek het hom nog nooit gesien nie.
- 11. Hy het nooit to enige tyd by jou geslaap nie ? Nee.
- 12. West jy of daar naby jou 'n man bly by die naam van
- Mqwati ? -- Daar is nie Miwati's maar daanis Mqwati's.
- 13. BY THE COURT: Now which one does he say ? -- There are Mqwati's, Your Worship, that is actually a clan, it is not a surname, it is a clan.
- 14. DEUR MNR. ST. DLER (Verv.) Woon daar sulke mense ? -- Daar is Mqwati's daarso, ja.
- 15. Het daar so 'n man Mqwati by jou huis geslaap die nag van die onluste ? -- Nec.
- 16. .s jy hierdie mense hier deurkyk, kan jy die man wat die speurder na jou gebring het, erken ? -- .s dit miskien is dat

nie 'n fout maak nie, dink ek dit is nr. 21. (Nr. 21 gevra om op te staan) Ja.

- 1. Daardie man wat jy nou uitgewys het het hy te enige tyd geslaap ? -- Nee.
- 2. CROSS-E.AMINED BY MR. V.N RYNEVELD: You live at 173 ? --
- 3. At night, is there a light that shines onto the number ? --No, there is no light that shines on it at night.
- 4. Is your house like: the house next door to it ? -- They are all wood and iron buildings.
- 5. Are they similar ? -- Not exactly.
- 6. So that if a stranger came near he might make a mistake as to which house you lived in ? -- Yes, he could. He could go to a house and then the next day say no and then point out the wrong house. It is possible.
- 7. You have said that you know some Mqwati's ? -- Yes.
- 8. Is that a clan name ? -- Yes.
- 9. Are there quite a lot of Mcwati's ? -- There are quite a few that I know.
- 10. There are quite a few, even in Wellington ? -- Yes.
- 11. Some of them have houses just like yours ? -- Yes.
- Mnr. STADLER spreek die Hof toe.
- 13. DEUR DIE HOF: Hoe is die nommers aangebring aan die huis waar hy woon ? -- Dit is wit verf. Party is aan die mure genommer en party aan die deure genommer.
- 14. Is dit groot die nommers ? -- Taamlik groot, edelagbare.

 Jy kan dit vir 'n distansie van hier tot by daardie muur sien
 in die dag. Daardie distansie is omtrent 14 tree.

Collection Number: AD1901

SOUTH AFRICAN INSTITUTE OF RACE RELATIONS, Security trials Court Records 1958-1978

PUBLISHER:

Publisher:- Historical Papers, University of the Witwatersrand Location:- Johannesburg ©2012

LEGAL NOTICES:

Copyright Notice: All materials on the Historical Papers website are protected by South African copyright law and may not be reproduced, distributed, transmitted, displayed, or otherwise published in any format, without the prior written permission of the copyright owner.

Disclaimer and Terms of Use: Provided that you maintain all copyright and other notices contained therein, you may download material (one machine readable copy and one print copy per page) for your personal and/or educational non-commercial use only.

People using these records relating to the archives of Historical Papers, The Library, University of the Witwatersrand, Johannesburg, are reminded that such records sometimes contain material which is uncorroborated, inaccurate, distorted or untrue. While these digital records are true facsimiles of the collection records and the information contained herein is obtained from sources believed to be accurate and reliable, Historical Papers, University of the Witwatersrand has not independently verified their content. Consequently, the University is not responsible for any errors or omissions and excludes any and all liability for any errors in or omissions from the information on the website or any related information on third party websites accessible from this website.

This document is part of a private collection deposited with Historical Papers at The University of the Witwatersrand.